

3. GAIA

49/2009 DEKRETUA, otsailaren 24koa, hondakinak hondakindegietan biltegitratuta eta betelanak eginda ezabatzea arautzen duena.

I. TITULUA

XEDAPEN OROKORRAK

1. artikulua.- Helburua.

1.- Dekretu honen helburua Euskal Autonomia Erkidegoan hondakinak hondakindegietan biltegitratuta ezabatzeko lanei aplikatu dakiekeen araubide juridikoa finkatzea da, eta horretarako hondakindegia-motak, hondakindegietan hondakinak onartzeko irizpide eta prozedurak, eta hondakindegia behar bezala instalatu, kudeatu eta ustiatzeko arauak ezartzea, bai eta itxiera-prozedurarako eta itxiera osteko mantentzerako prozedurak ezartzea ere.

2.- Halaber, arau honen helburua da lurra eta harkaitzak erabiliz Euskal Autonomia Erkidegoaren barruan egiten diren betelanei aplikatu dakiekeen araubide juridikoa ezartzea.

2. artikulua.- Definizioak.

Dekretu honetan, definizio hauek hartuko ditugu aintzat:

a) Hondakinak: Hondakinei buruzko apirilaren 21eko 10/1998 Legearen eranskinean agertzen diren kategorietako bati dagokion osagai edo objektu oro, haren jabeak jaregin badio edo jaregiteko asmoa edo betebeharra badu. Nolanahi ere, hondakintzat hartuko dira Europako Erkidegoko erakundeek onartutako Europako Hondakin Zerrendan (EHZ) agertzen diren guztiak.

b) Hondakin arriskutsuak: indarrean dagoen araudiak arriskutsu gisa sailkatu dituenak, bai eta haiek gordetzeko erabilitako ontzi eta ontzikiak ere.

c) Hondakin ez-arriskutsuak: indarrean den araudiak arriskutsu gisa sailkatu ez dituenak.

d) Hondakin geldoak: eraldaketa fisiko, kimiko edo biologiko garrantzitsurik nozitzen ez duten hondakin ez-arriskutsuak. Hondakin geldoak ezin dira disolbatu, ez eta erre ere, eta ez dute erreakzio fisiko ez kimikorik, ez eta beste inolako erreakziorik ere; ez dira biodegradagarriak, eta ukitzen dituzten materialei ez diete kalterik eragiten; hots, ez dute ingurumena kutsatzen edo gizakien osasuna arriskuan jartzen. Halaber, hondakin horiek sailkatzeko lixibiagarritasun osoa aintzat hartu beharko da eta, gainera, hondakinen osagai kutsagarri kopuruak eta lixibiatzearen ekotoxizitateak hutsalak izan

behar dute; bereziki, ezingo dute gainazaleko edota lurpeko uren kalitaterako arriskurik ekarri.

e) Hondakin egonkor ez erreaktiboak: egonkortze-prozesu batetik datozen hondakin arriskutsuak, lixibiatzeko orduan hondakin ez-arriskutsuek bezala jokatzen dutenak.

f) Hiri- edo udal-hondakinak: etxebizitza, bulego, denda eta zerbitzu partikularretan sortzen direnak, bai eta arriskutsu gisa sailkatu ez dituztenak eta berez duten osaeragatik toki edo jarduera horietan sortutako hondakinen barruan sar daitezkeenak ere. Betiere, Hondakinei buruzko apirilaren 21eko 10/1998 Legean hiri-hondakin gisa definitzen diren guztiak halakotzat hartuko dira.

g) Entitate ustiatzailea: hondakindegia bat kudeatzeaz arduratzen den pertsona fisiko edo juridikoa.

h) Hondakin-sortzailea: hondakinak sortzen dituen jarduera baten titular den pertsona fisiko edo juridiko oro, edo alde aurreko tratamenduko eragiketak, nahasketak edo hondakinen osaera edo izaera aldatzen duten bestelako eragiketak egiten dituenak.

i) Hondakin-edukitzailea: hondakinak ekoizten dituen pertsona edo hondakinak bere esku dituen eta hondakin-kudeatzaile ez den pertsona fisiko edo juridikoa.

j) Hondakin-garraiatazailea: hondakinak garraiatzen dituen pertsona fisiko edo juridikoa, bai hondakinon titulartasuna bere gain hartzen duenean bai ez duenean hartzen.

k) Biltegitratzea: arriskutsuak ez diren hondakinak aldi baterako gordetzea, urtebete baino gutxiagoz, deuseztatzea bada hondakinaren azken helmuga, eta bi urte baino gutxiagoz, balorizatzea bada hondakinaren azken helmuga; halaber, hondakin arriskutsuak aldi baterako gordetzea, sei hilabete baino gutxiagoz.

Kontzeptu horrek ez du barne hartzen hondakinak ekoizpen-instalazioetan biltegitratzea aurreko paragrafoan aipatutako xedeekin eta denbora-tarteak baino denbora gutxiagorako.

l) Hondakindegia: hondakinak lurpean edo lur azalean gordeta hondakin horiek ezabatzeko instalazioa.

Ez dira barne hartzen gerora balorizatu, tratatu edo ezabatzeko beste norabait garraiatuko diren hondakinak prestatzeko balio duten instalazioak.

m) Lurpeko biltegitratzea: lurpeko barrunbe natural edo artifizial batean hondakinak modu egonkorrean biltegitratuta ezabatzeko instalazioa.

n) Betelana: lurzoru naturaletik hartutako lur eta harkaitzak erabiliz, inguru baten forma aldatzea.

o) Onarpen-agiria: kudeatzaile baimenduak hondakinak onartu dituela adierazteko konpromiso-agiria.

p) Kontrol eta jarraipenerako agiria: entitate ustiatzaileak hondakinak jasotzean ematen duen agiria; hartan adierazi behar dira hondakin-sortzailearen eta entitate kudeatzaile horren identifikazio-datuak eta, hala badagokio, garraiatzaileenak, bai eta transferitutako hondakinei dagozkienak ere.

q) Kudeaketa: hondakinak bildu, biltegiratu, garraiatu, balorizatu eta ezabatzea.

r) Balorizatzea: gizakien osasuna arriskuan jarri gabe eta ingurumenari kalte egin diezaiokeen metodorik erabili gabe hondakinetan dauden baliabideak aprobetxatzeko aukera ematen duen prozedura oro.

s) Ezabatzea: hondakina botatzera edo guztiz edo partez ezabatzera zuzendutako prozedura oro, gizakien osasuna arriskuan jarri gabe eta ingurumenari kalte egin diezaiokeen metodorik erabili gabe gauzatzen dena.

t) Funtsezko aldaketa: instalazio batean eginiko edozein aldaketa, baldin eta hura baimentzeko eskumena duen organoak, 11. artikuluan ezarritako irizpideen arabera, ingurumenean eragin garrantzitsu edo kaltegarriak izan ditzakeela iritzi badio.

u) Aldaketa ez funtsezkoa: instalazioaren ezaugarri, funtzionamendu edo hedaduraren edozein aldaketa, funtsezkotzat jotzen ez bada ere ingurumenean eragina izan dezakeena.

3. artikulua.- Aplikazio-eremua.

1.- Dekretu hau aurreko artikuluan definitutako hondakindegia eta betelanei aplikatzen da.

2.- Arau honen aplikazio-eremutik at gelditzen dira honako jarduerak hauek:

a) lurzoruan lokatzak barreiatzea, hura ongarritu edo haren kalitatea hobetzeko, araztegi-tokatzak eta dragatze-lanetatik datozenak barne, bai eta materia fekalak eta antzeko beste osagai ez-arriskutsuak ere

b) dragatze-lokatz ez-arriskutsuak nabigazio-bide txikietatik erauzi dituztenean, haietan biltegiratzea, eta lokatz ez-arriskutsuak gainazal-uretan biltegiratzea, ur-ohea eta haren lurpea barne

c) kutsatu gabeko lurra edo baliabide mineralen prospekzio, erauzketa, tratamendu eta biltegiratze-toketatik eta harrobietako lanetatik datozen hondakin ez-arriskutsuak geldoak metatzea.

II. TITULUA

HONDAKINDEGIAK

I. KAPITULUA

HONDAKINDEGI-MOTAK ETA HONDAKINEN ONARPENA

4. artikulua.- Hondakindegia-motak.

1.- Hondakindegia kategoria hauetan sailkatuko dira:

- a) Hondakin arriskutsuetarako hondakindegia.
- b) Hondakin ez-arriskutsuetarako hondakindegia.
- c) Hondakin geldoetarako hondakindegia.

2.- Hondakindegia aurreko zenbakian aipatutako kategoria batean baino gehiagotan sailkatu ahal izango da, baldin eta dekretu honek bere I. eranskinean mota horretako hondakindegietarako finkatzen dituen betekizunak betetzen dituzten biltegi bereziak baditu.

5. artikulua.- Hondakin onargarriak.

1.- Hondakinak ezabatzera bidaltzeko, alde aurretik behar bezala justifikatu beharko da hondakin horiek balorizatzea ez dela bideragarria arrazoi teknikoak, ekonomikoak edo ingurumenekoak direla medio.

2.- Hondakindegian utzita ezabatu beharreko hondakinek alde aurreko tratamendua jaso beharko dute. Xedapen hori ez zaie aplikatuko arrazoi teknikoengatik tratatu ezinako hondakin geldoei, ez eta beste edozein hondakini ere, baldin eta haren tratamendua hondakin kopurua murrizten laguntzen ez badu edo hondakin horren osagaiak giza osasunarentzat edo ingurumenarentzat arrisku gutxiago izatea ekartzen ez badu.

3.- Hondakindegia-kategoria bakoitzean hondakin hauek onartuko dira:

- a) Hondakin arriskutsuetarako hondakindegiek hondakin arriskutsuak baino ez dituzte onartuko.
- b) Hondakin ez-arriskutsuetarako hondakindegiek hondakin hauek baino ez dituzte onartuko:

- Hiri- edo udal-hondakinak.

- Bestelako jatorria duten hondakin ez-arriskutsuak.

- Hondakin egonkor ez erreaktiboak edo egonkortze-prozesu batetik datozenak, libiatzeko orduan hondakin ez-arriskutsuek bezala jokatzen dutenak. Hondakin horiek instalazio berean uzten diren gainerako hondakinetatik bereizitako gelaxketan gorde beharko dira.

c) Hondakin geldoetarako hondakindegiek hondakin geldoak baino ez dituzte onartuko.

4.- Instalazio batean hondakin bat onar daitekeen zehazteko, dekretu honen II. eta III. eranskinetan adierazitakoaren arabera jokatu beharko da, eta entitate ustiatzaileek prozedura hori beteko dutela bermatu beharko dute hondakina onartu aurretik.

6. artikulua.- Hondakin onartezinak.

Hondakin hauek ez dira hondakindegia batean ere onartuko:

- a) 50 gradu zentigradu baino gehiagoko tenperatura duten hondakinak.
- b) % 65etik gorako hezetasuna duten hondakinak.
- c) Indarrean dagoen legediaren arabera, zabor-isurketan lehertu egin daitezkeen hondakinak, korrosiboak, oxidatzaileak, oso suharberak edo suharberak.
- d) Hondakin errektiboak.
- e) Indarrean dagoen legediaren arabera infekzio-iturri izan daitezkeen hondakinak, bai eta uztailearen 20ko 833/1988 Errege Dekretuaren 3. taulako 14. kategoriari dagozkion hondakinak ere.
- f) Pneumatiko erabiliak, osoak zein zatikatuak, hondakindegia babesteko erabilitakoak salbu; hala ere, bizikleten pneumatikoak onartuko dira, bai eta 1.400 milimetrotik gorako kanpo-diametroa dutenak ere.
- g) II. eranskinean ezarritako onarpen-irizpideak betetzen ez dituen beste edozein hondakin, eta lurpeko hondakindegietan, III. eranskinekoak betetzen ez dituztenak.
- h) Balorizatu daitezkeen hondakinak; hala nola beira, paper-kartoa, ontziak, eraikuntza eta eraispenetako hondakinak, egurra, tresna elektriko eta elektronikoak, eta abar. Hondakin berriak balorizatzeko kudeatzaile baimendu berriak agertu ahala, zerrenda hau erregelamenduz luzatuko da.

7. artikulua.- Hondakinak sortzen dituzten pertsonen betebeharrak: onarpen-agiria eta hondakin ez-arriskutsuak sortu izanaren adierazpena.

1.- Azken helmuga gisa hondakindegia duten hondakinak sortzen dituen orok, jatorrizko lekutik hondakinak eramanean aurretik, hondakindegia baimendu bat ustiatzen duen entitate batek hondakin horiek onartzeko konpromisoa hartu duela adierazteko agiria eduki beharko du nahitaez. Nolanahi ere, agiri horrek hondakinaren oinarritzko ezaugarriei buruzko informazioa eman beharko du, II. eranskinean ezarritakoaren arabera.

2.- Sortzaileak eta entitate ustiatzaileak onarpen-agiriaren kopia igorri beharko diote ingurumen-organoari, eta agiri horren ale bat gorde beharko dute biek, behar bezala beteta, bost urtez gutxienez.

3.- Jardueran sortutako hondakin ez-arriskutsuak kudeaketa-instalazio batera lehen aldiz eramanean aurretik, jardueraren titularrak informazio hau eman beharko dio ingurumen-organoari, proposatutako kudeaketa-bidea egokia den egiaztatu ahal izateko: sozietatearen izena, IFK (Identifikazio Fiskaleko Kodea), jarduera, ekoizpen-prozesuak, erabilitako lehengaiak, sortutako hondakin ez-arriskutsuen kopurua eta motak, Europako hondakin-zerrendaren arabera identifikatuak, eta proposatutako kudeaketa-bidea. Adierazpen horretarako, dekretu honen VI. eranskinean agertzen den inprimakia erabili beharko da.

Hondakin ez-arriskutsuak sortu izanaren adierazpen hori eguneratu egin beharko da hondakina sortu duen pertsona identifikatzeko datuak, sortutako hondakinen tipologia edo hondakin horiek kudeatzeko modua aldatzen diren bakoitzean.